Lieta Nr.A420156215
SKA-1152/2016

L Ē M U M S

Rīgā 2016.gada 30.jūnijs

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnesis A.Guļāns
tiesnese Dz.Amerika
tiesnese V.Kakste

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2016.gada 27.aprīļa lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2016.gada 27.aprīļa lēmumu pieteicējs /pers. A/ daļēji atbrīvots no valsts nodevas samaksas par apelācijas sūdzības iesniegšanu. Lēmumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[1.1] No Jelgavas un Daugavgrīvas cietumiem saņemtajiem pieteicēja personīgā konta izrakstiem par laiku no 2015.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 31.martam konstatējams, ka viņam ir regulāri pieejami naudas līdzekļi – ik mēnesi tiek saņemti vidēji 70 *euro*. Par to, ka spriedums tiks sastādīts 2015.gada 27.novembrī, pieteicējs informēts jau Administratīvās rajona tiesas sēdē 2015.gada 9.novembrī. Novembrī pieteicēja ienākumi bija 50 *euro*, un cietuma veikalā iztērēti 53,33 *euro*. Decembrī, kad sastādīta un iesniegta arī apelācijas sūdzība, pieteicēja ienākumi bija 70 *euro*, un cietuma veikalā iztērēti 69,89 *euro*. Savukārt martā, kad ar tiesneses 2016.gada 9.marta lēmumu apelācijas sūdzība atstāta bez virzības un pieteicējam bija zināms, ka līdz 2016.gada 11.aprīlim ir jāsamaksā valsts nodeva par apelācijas sūdzību, pieteicēja ienākumi bija 55 *euro*, un cietuma veikalā iztērēti pat 81,83 *euro*. Pieteicējam naudas atlikums kontā uz 2016.gada 31.martu – 10,30 *euro*.

[1.2] Pieteicējs ieslodzījuma vietā atrodas pilnā valsts apgādībā un viņa pamatvajadzības ir nodrošinātas. Atbilstoši normatīvo aktu regulējumam ieslodzītajai personai valsts nodrošina gan materiālās, gan sadzīves vajadzības, tostarp uzturu, medicīniskās palīdzības sniegšanu u.c., un līdz ar to pieteicējam kopumā nav nepieciešami naudas līdzekļi sevis uzturēšanai. Lielāko daļu no saņemtajiem ienākumiem pieteicējs ir tērējis, iepērkoties cietuma veikalā. Lai gan ieslodzītajam kā personai, kura atrodas pilnā valsts apgādībā, papildu izdevumi var būt nepieciešami, un tā savus naudas līdzekļus var tērēt pēc savas izvēles un vajadzībām, tomēr vienlaikus pieteicējam, zinot par notiekošo tiesvedību, bija jāplāno izdevumi tā, lai nepieciešamības gadījumā viņam būtu līdzekļi valsts nodevas samaksai.

[1.3] Ņemot vērā pieteicēja regulāros ienākums, kas nav ļoti mazi, pieteicēja iniciēto tiesvedību, līdzekļu izlietošanas veidu, nepieciešamību nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām ar vienlīdz smagu materiālo stāvokli, kā arī salīdzinot pieteicēju ar personām, kurām vispār nav ienākumu, secināms, ka lūgums ir apmierināms daļēji un valsts nodevas apmērs ir samazināms līdz 20 *euro*.

[2] Pieteicējs par minēto apgabaltiesas tiesneša lēmumu iesniedza blakus sūdzību, norādot, ka viņš atrodas varmācīgā un spīdzinošā ieslodzījumā, viņam nav iespēju gūt apmācības, strādāt atalgotu darbu. Tā kā pieteicējs ir pilnā valsts apgādībā, valstij ir jāsedz arī valsts nodeva.

Motīvu daļa

[3] Augstākā tiesa atzīst par pareizu apgabaltiesas tiesneša secinājumu, ka nepastāv objektīvs pamats pieteicēja pilnai atbrīvošanai no valsts nodevas samaksas, un atbilstoši Administratīvā procesa likuma 286.panta trešajai daļai pievienojas pārsūdzētajā lēmumā ietvertajai motivācijai.

[4] Lai gan pieteicējam kā ieslodzītajam, kas atrodas pilnā valsts apgādībā, tiek nodrošinātas pamatvajadzības, tas tiek veikts normatīvajos aktos noteiktajā veidā un apmērā. Tā kā likums neparedz, ka ieslodzītās personas ir atbrīvojamas no valsts nodevas samaksas par darbību veikšanu tiesā, šādām personām ir jāmaksā nodeva vispārējā kārtībā. Pamats daļējai vai pilnīgai atbrīvošanai no nodevas ir ieslodzītās personas mantiskais stāvoklis, proti, tas neļauj īstenot tiesības uz tiesu likumā noteiktā valsts nodevas apmēra dēļ.

No līdzšinējās tiesu prakses izriet, ka ieslodzītais pilnībā tiek atbrīvots no valsts nodevas samaksas, ja viņš nestrādā algotu darbu un ja viņa rīcībā nav citu naudas līdzekļu (*sk. Augstākās tiesas 2011.gada 11.marta lēmuma lietā Nr.SKA-317/2011 8. un 9.punktu*). Kā konstatējis jau apgabaltiesas tiesnesis, pieteicējam bijuši regulāri ienākumi. Regulāri saņemot līdzekļus, ieslodzītais var plānot savus izdevumus, tostarp tiesu izdevumus (*sk. Augstākās tiesas 2012.gada 2.februāra lēmuma lietā Nr.SKA-238/2012 7.punktu*).

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2016.gada 27.aprīļa lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.

Noteikt /pers. A/ termiņu valsts nodevas 20 *euro* par apelācijas sūdzības iesniegšanu samaksai un samaksu apliecinoša dokumenta iesniegšanai Administratīvajā apgabaltiesā līdz 2016.gada 8.augustam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis A.Guļāns

Tiesnese Dz.Amerika

Tiesnese V.Kakste